

*Шулінова Л. В.,**кандидат філологічних наук, доцент,**доцент кафедри стилістики та мовної комунікації**Інституту філології**Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

МЕДІАСТИЛІСТИЧНИЙ РЕСУРС АНТИТЕЗИ В АРХІТЕКТОНІЦІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ІНТЕРВ'Ю (СТАТТЯ 1)

Анотація. У статті досліджено медіастилістичний потенціал антитези в архітектоніці сучасного українського інтерв'ю з погляду виявлення доцільних моделей її застосування та дієвості впливу на реципієнта.

Антитезу в медійному тексті жанру інтерв'ю розглянуто як висловлювання (а не лише окрему репліку, адже антитеза можлива в межах однієї репліки також), що містять протиставлення або зіставлення порівнюваного поєднанням їх позначень та характеристик, здебільшого виразно оцінних, в одному мікро чи макро контексті для досягнення певної мети.

Аналіз 15 інтерв'ю з електронних періодичних видань та медіаресурсів «Дзеркало тижня», «Радіо Свобода», «Український тиждень», «Укрінформ», «DW» (Deutsche Welle), задля репрезентативності дібраних за різною тематикою, та жанровими різновидами, засвідчив активне застосування антитези для вибудови архітектоніки медійних текстів.

Засвідчено такі продуктивні моделі антитетичних комунікативних складників: репліка інтерв'юера – репліка інтерв'ююваного; репліка інтерв'ююваного – наступна репліка інтерв'юера; репліка інтерв'юера – репліка інтерв'ююваного – наступна репліка інтерв'юера; репліка інтерв'ююваного – наступна репліка інтерв'юера; репліка інтерв'ююваного вибудована на антитезі; вступна репліка інтерв'юера (лід) вибудована на антитезі.

Визначено, що основою антитез зазвичай стають семантичні бінарні опозиції «добре» – «погано», «правда» – «брехня», «правильно» – «неправильно», «добро» – «зло», «свій» – «чужий», «я», «ми» – «вони» тощо. А мета їх застосування саме в інтерв'ю – вплив на колективну та індивідуальну свідомість реципієнтів через безпосереднє персоніфіковане спілкування задля донесення потрібної комунікату інформації в правильній з його погляду інтерпретації.

Перспективно подальшого дослідження визначено розкриття специфіки медіалінгвістичного статусу антитези як архітектонічного засобу в інтерв'ю залежно від жанрових різновидів і тематики, а також в медійних текстах інших жанрів.

Ключові слова: антитеза, архітектоніка, вплив, інтерв'ю, медійний текст, функція.

Постановка проблеми. Розвиток сучасного інформаційного суспільства сприяє розвитку української літературної мови, розкриттю потенціалу вже наявних, усталених щодо вживання мовних засобів, особливо як інструменту впливу на колективну й індивідуальну свідомість реципієнтів. За слушним визначенням Г. Почепцова, інформаційний простір формують сьогодні індустріально, застосовуючи певні техніки й технології, що можуть акцентувати увагу на потрібному у світі, перенасичено-

му інформацією, спроможні зафіксувати це в пам'яті реципієнта, здатні витягнути це зафіксоване тоді, коли в цьому є потреба [1, с. 126]. Такими ефективними мовними засобами вважаємо стилістичні фігури, зокрема антитезу, адже зіставно-протиставні відношення завжди є більш дієвими через природну властивість людини оцінювати світ і себе в ньому. Медіалінгвістичний та функціонально-стилістичний потенціал антитези як архітектонічного засобу жанру інтерв'ю потребує особливої уваги, тому що цей жанр один із найзатребуваніших у реципієнтів та найчастотніших у медійних ресурсах з огляду на персоніфікованість комунікації, ілюзії щирого спілкування задля надання правдивої інформації. Адже за визначенням Т. Науменко, яке, на наш погляд, є доволі сучасним, масова комунікація – це діяльність із насаджування в масову свідомість оцінок подій і явищ, актуальних з погляду суб'єкта діяльності і її функція полягає в транслюванні в масову свідомість цих оцінок [2], додаємо не лише з актуальних, а й здебільшого правильних, потрібних чи вигідних із погляду того, хто це робить. Антитеза в таких медійних текстах, а саме інтерв'ю, стає одним із засобів впливу чи маніпуляції, формування бажаного ставлення, прихильності, негативного ставлення до когось чи чогось тощо, залежно від мети комунікантів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З лінгвістичного погляду жанр інтерв'ю, зокрема й лінгвістичного та медіалінгвістичного, досліджували С. Береснев, В. Вакуров, С. Єрмоленко, М. Кожина, В. Костомаров, М. Кохтев, С. Потапенко, Г. Солганик, С. Чемеркін, М. Черепанов, М. Штельмах та ін. Діалогічність / монологічність у лінгвістичному та комунікативному аспектах, що важливо з погляду розуміння жанрової специфіки інтерв'ю, розглянуто в наукових працях М. Бахтіна, Ф. Бацевича, Р. Будагова, Л. Веккера, В. Гака, І. Гальперина, О. Голанової, Т. ван Дейка, Т. Дрідзе, Л. Дускаєвої, М. Жинкіна, Л. Кайди, В. Корнеєва, Т. Кочеткової, О. Кубрякової, В. Кухаренко, В. Матезіуса, М. Пешак, О. Селіванової, Н. Шумарової та ін. Саме дослідження побудови діалогу в комунікативному аспекті сформувало ґрунтовні наукові висновки про архітектонічні та власне мовні особливості діалогічного спілкування, проте в контексті мовно-жанрових параметрів інтерв'ю ці особливості не розглянуто.

Також чимало досліджень здійснено для з'ясування специфіки функціонування інтерв'ю як методу й жанру в галузі журналістики – Д. Вовчок, В. Горбачук, В. Карпенко, М. Лукіна, Л. Майданова, М. Подолян, К. Серажим, В. Сиченков, О. Тертичний, Т. Шумішина та ін. Відзначимо, що в цих роботах акцентовано на аналізі процесів розвитку й функціонування інтерв'ю як методу в журналістській практиці, надано методологічно-

функціональне обґрунтування жанру інтерв'ю в контексті професійної діяльності журналістів, значно менше приділено уваги мовним складникам цього жанру.

Стилістичний ресурс антитези здебільшого розглянуто в науково-навчальних працях, зокрема А. Коваль, Л. Мацько, О. Пономаріва, Л. Шевченко та ін. Як загально лінгвістичне та стилістичне явище в контексті окремих жанрів, здебільшого художніх, антитезу досліджували Н. Бобух, Н. Гуйванюк, С. Єрмоленко, О. Корюкіна, М. Кочерган, Л. Лисиченко, Л. Полюга, В. Сазонова, В. Самохіна, Л. Станіславова, В. Чабаненко та ін. Також як стилістична фігура та явище, пов'язане з антонімією, антитеза представлена в академічних лексикографічних виданнях – Енциклопедія «Українська мова», Українська літературна енциклопедія, Словник антонімів. Словник фразеологічних антонімів української мови. З погляду медіалінгвістичного потенціалу антитези в архітектоніці жанру інтерв'ю досліджень здійснено не було, тому вважаємо, що наша робота містить складник новизни й актуальності.

Метою статті є з'ясувати медіастилістичний потенціал антитези в архітектоніці сучасного українського інтерв'ю з погляду виявлення доцільних моделей її застосування.

Виклад основного матеріалу. Розуміння архітектоніки сучасного медійного тексту, наявності її варіативних моделей у межах одного жанру є важливим з погляду оптимальної ефективності акумулювання та поширення інформації у відкритому комунікативному просторі. Тому, на наш погляд, саме архітектоніку медійного тексту, яку визначаємо як «побудову медійного тексту, структура якого визначається його комунікативною метою, текстологічними функціями та впливом на аудиторію» [3, с. 22] та засоби її вираження сьогодні необхідно досліджувати особливо в контексті жанрової специфіки сучасної масової комунікації зважаючи на розвиток і традиційних, і модерних, і дифузних жанрових утворень.

Жанр інтерв'ю є одним найпоширеніших у сучасній українськомовній і традиційній, і соціальній медійній комунікації, тому активно розвивається, видозмінюється, потребує пошуку нових форм дієвого впливу на реципієнта, привернення та утримання його уваги через надзвичайно високий рівень конкурентності медіаресурсів. За наявності сталих складників, *реплік*, засоби впливу / маніпуляції та їх поєднання задля досягнення мети комунікантів потребують удосконалення, видозміни, ускладнення чи спрощення відповідно до екстралінгвальних чинників організації сучасного медійного тексту.

Послугуємося саме терміном *репліка* як більш узагальненим, адже в процесі міжособистісного вербального спілкування, яким власне є інтерв'ю, комуніканти обмежені не лише запитаннями – відповідями, а й можуть коментувати висловлене одне одним, «втручатися» в чуже мовлення, «підхоплювати» недосказане, спонукати до пояснення, уточнення, провокувати, переходити від теми до теми тощо. Із запропонованих академічним тлумачним словником значень (Репліка – 1. Коротке висловлювання, зауваження одного співбесідника іншому з нагоди чого-небудь. 2. Відповідь або заперечення, зауваження однієї дійової особи іншій у сценічному діалозі [4]) спиратимемося на 2, оскільки в ньому акцентовано на діалогічності, що становить основу інтерв'ю.

Поєднання реплік у певній послідовності визначає архітектоніку медійного тексту цього жанру. Послідовність та здатність до варіативності / сталості розміщення реплік здебіль-

шого залежить від жанрового різновиду інтерв'ю, тематики розмови, мети комунікантів. Саме за останнім критерієм запропоновано розрізняти такі жанрові різновиди інтерв'ю, як: от: інформаційне, оперативне, інтерв'ю-думка, бліц-опитування, інтерв'ю-розслідування, інтерв'ю-портрет, креативне інтерв'ю [5]. Саме така класифікація сучасних українських інтерв'ю, вважаємо, є найбільш комунікативно вмотивованою та репрезентативною щодо аналізу архітектонічних текстових засобів, зокрема й антитези, яку буде розглянуто в цьому дослідженні.

Антитезу розумітимемо в найбільш загальному визначенні з опорою на смислове, а не формальне, лексико-граматичне вираження, та екстралінгвальну вмотивованість, що становлять основу розрізнення функцій виражальних засобів із погляду сучасної стилістики та медіалінгвістики. Тобто антитезою в медійному тексті жанру інтерв'ю вважатимемо висловлювання (не лише окрему репліку, адже антитеза можлива в межах однієї репліки також), що містять протиставлення або зіставлення порівнюваного поєднанням їх позначень та характеристик, здебільшого виразно оцінних, в одному мікро чи макроконтексті для досягнення певної мети (пропагування потрібних / вигідних комуніканту поглядів, цінностей ставлення до подій, явищ, фактів, осіб, формування чи корегування іміджу й окремої персоналії, і групи людей, від імені яких виступає мовець тощо).

Для аналізу та виокремлення архітектонічних моделей інтерв'ю, вибудованих на антитезі, було взято 15 інтерв'ю з електронних періодичних видань та медіаресурсів, що є загальновідомими, доступними, офіційними, такими, що впливають на формування громадської думки та світоглядних орієнтирів суспільства загалом та окремих його членів, проте лишаються різними щодо реалізації редакційної політики та системи цінностей, зокрема: «Дзеркало тижня», «Радіо Свобода», «Український тиждень», «Українформ», «DW» (Deutsche Welle). Інтерв'ю задля репрезентативності дібрано різні за тематикою та жанровими різновидами: інформаційне, оперативне, інтерв'ю-думка, інтерв'ю-портрет; політичної, соціальної, економічної, медичної, наукової, спортивної, культурно-мистецької тематики.

У всіх проаналізованих інтерв'ю спостерігаємо наявність антитез, проте вони виконують різні функції, формуючи архітектонічні моделі медійних текстів.

Зокрема, можемо типізувати антитетичні відношення комунікативних складників у такий спосіб:

1. Репліка інтерв'юера – репліка інтерв'юйованого.

– *Багато хто каже, що ми живемо в еру кінець книгодрукування, витіснення друкованої книжки цифровою. Чи свідчить про це досвід книговидавців із різних країн світу, із якими вам доводилося співпрацювати?*

– *Якщо казати про опозицію електронних та друкованих книжок, то ця тема справді дуже хвилює людей. Проте за фактом то те саме, що наявність торгівлі в інтернеті й у магазинах чи на ринках. Людям потрібен вибір та еволюція. Торік на англомовному ринку розподіл книжкової продукції відбувався за такими параметрами: 53% друкованих книжок і 47% електронних. Очевидно, коли їдеш у відпустку, зручніше прихопити із собою п'ять книжок в електронному форматі, ніж п'ять паперових томів. Проте зовсім інша ситуація з книжками про мистецтво. Тут споживач воліє мати паперові томи. Дослідження 2018 року показало, що діти й молоді*

дорослі віддають перевагу друкованим книжкам, а не електронним. Чому так відбувається, мені складно відповісти. Велика ймовірність, що вони ситі електронними підручниками в школі. Але факт такий, що наступні генерації хочуть друкованих книжок. Це показує наш шлях розвитку, що нам потрібно мати вибір. Не повинно бути тільки щось одне [6].

DW: Ваша книга адресована, звичайно, німецькому читачеві. І звертаючись до нього, Ви підкреслюєте: щоб зрозуміти Росію, потрібно позбутися демонізації її як «імперії зла». Так що ж: Росія – імперія добра?

Мартін Ауст: Я вважаю, що сьогоднішня Росія – взагалі не імперія. Мій висновок напрошується хоча б з порівняння Росії після 1991 року з її ранніми історичними формаціями – від царської Росії і від Радянського Союзу. Навіть з формального порівняння. Росія після 1991 року втратила дуже багато територій, які входили до складу царської Росії і Радянського Союзу. Росія, як мені здається, перебуває у постімперській фазі. У неї важка імперська спадщина, над нею тяжіє імперське минуле, але сама вона – не імперія [7].

Наведений контекст засвідчує наявність складного анти-тетичного утворення: репліка інтерв'юера сформульована на антитезі, а відповідь інтерв'ююваного є антитезою до висловленої антитези, ще й ускладнена анепіфоричним повтором ключового смислового компонента «не імперія». Така діалогічна єдність має особливий сугестивний вплив на реципієнта.

2. Репліка інтерв'ююваного – наступна репліка інтерв'юера.

– Щодо віку, то, як на мене, шахи цілком дозволяють грати досить довго. В історії є багато прикладів, коли шахісти демонстрували блискучі результати в цьому віці. Наприклад, Емануїл Ласкер у 50 років володів короною. Михайло Ботвинник теж в п'ятдесятирічному віці в блискучому стилі виграв матч-реванш у Михайла Таля – 13:8. Віктор Корчной взяв участь удруге поспіль у матчі за корону. А Василь Смирнов навіть у 62 роки став третім шахістом світу, учасником фінального матчу претендентів за звання чемпіона світу.

– Так. Але, що хочу сказати. Я був присутнім на останньому особистому чемпіонаті Європи, який нещодавно пройшов у колишній югославській республіці Македонія. Я зробив висновок – це чемпіонат для молодих. Хлопці в 15, 16, 17 років домінують. Вони грають на верхніх шахівницях, а ветеранам стає важче й важче. У тому числі й нашим. Лише Руслан Пономарьов демонстрував потужну гру [8].

3. Репліка інтерв'юера – репліка інтерв'ююваного – наступна репліка інтерв'юера.

– Але ж «дорогу осилить той, хто йде». Перші ж кроки варто робити. Можливо, в комплексі неможливо в принципі – у такі бідній державі, у стані війни?

– Медицина – це така спеціальність, де невірні кроки або крок не у тому напрямку – це смерті. Це людські життя. Тому я не погоджуюся з політикою, за якої за 3 роки не можна у голови кожного лікаря і кожного поліціанта вбити правила, за якими кожен онкохворий може без криків і страждань отримати знеболювальне. І я не вірю в те, що за наявності доброї волі цих питань не можна вирішити. Для цього в.о. міністра повинен що робити? Комунікувати. Я хочу знати, як можна це питання вирішити, якщо не посадити за один стіл міністра внутрішніх справ і міністра охорони здоров'я? Як це можна вирішити? Ніяк. Так чому через те, що міністр охорони здоров'я не вміє і не хоче комунікувати повинні кричати від болю і ставати самогубцями живі люди? Чому? І ви мені скільки-завгодно можете розповісти про «дорогу, яку осилить той, хто йде» і похоронити під собою мільйони нещасних людей. Зайдіть у лікарні й подивіться. Є лікарні, де дійсно є зміни. Але ці зміни відбулися тому, що нормальний головний лікар і нормальний мер, а не тому, що МОЗ таке хороше.

– Щодо головних лікарів. От зараз ви позитивні наводите приклади, які є, на ваш погляд, коли головний лікар дійсно позитивні зрушення демонструє. Але ж та Уляна Супрун, і ви не раз в інтерв'ю різним ЗМІ констатували, що ці головні лікарі у чомусь перетворилися на феодалів, зрештою... [9].

4. Репліка інтерв'ююваного, вибудована на антитезі.

– Візуально актор Дмитро Ярошенко дуже схожий на поета. Як проходив кастинг на роль головного героя? Чому саме цього актора затвердили?

– На роль Стуса ми розглядали близько 25 кандидатів, у кожного з них були як свої переваги, так і свої мінуси. За кастинг відповідала Олена Артемова. Вона шукала акторів фактично по всій Україні. Дмитро Ярошенко – це певний консенсус вибору, адже він дуже схожий на Василя Стуса. Звісно, певні особливості й риси характеру актора відрізнялися від Стусових, бо кожна людина – унікальна. Стус був екстравертом, тоді як Дмитро Ярошенко – інтроверт. Він занадто глибока людина, я би навіть сказав – людина зі складною філософською глибиною. Василь Стус насправді був більш запальним і темпераментним. Дуже вибуховим. Цим вони різнилися. Тому створити образ Стуса було вкрай нелегким, але дуже цікавим завданням. Дмитро, фактично, весь час ходив із книжкою-збіркою віршів Стуса: вивчав їх, заглиблювався в них, намагався відчувати настрій. У результаті, люди, котрі особисто знали Стуса, погоджуються, що образ вийшов дуже схожий і достовірний. Під час роботи виникало досить багато творчої полеміки: Дмитро Ярошенко намагався давати глибину характеру й філософські роздуми, тоді як я спонукав до більшої експресії та виходу емоцій назовні. Взагалі, створити історичні образи дуже важко, адже треба додержуватися достовірності в образі й водночас – створити потужного кіногероя, на взірць тих, до яких наш глядач звик із голлівудського кіно [10].

5. Вступна репліка інтерв'юера (лід), вибудована на антитезі.

Євросоюз продовжить санкції проти Росії за її дії в Україні, вивнений експерт аналітичного центру Carnegie Europe Балаш Ярабік. За його словами, заяви деяких країн ЄС про пом'якшення чи зняття з Росії санкцій є радше політичною грою, і за заявами немає наміру добитися цього насправді. У Києві Балаш Ярабік брав участь у презентації аналітичного дослідження про вплив Росії у країнах ЄС. В інтерв'ю Радіо Свобода експерт пояснив, чому, на його думку, Росія намагається впливати на країни ЄС, але водночас – чому цей вплив не варто перебільшувати [11].

Основою антитез зазвичай стають семантичні бінарні опозиції «добре» – «погано», «правда» – «брехня», «правильно» – «неправильно», «добро» – «зло», «свій» – «чужий», «я», «ми» – «вони» тощо. А мета їх застосування саме в інтерв'ю – вплив на колективну та індивідуальну свідомість реципієнтів через безпосереднє спілкування, без посередника, яким здебільшого стає автор медійного тексту задля донесення потрібної комунікату інформації в правильній з його погляду інтерпретації.

Варто зазначити, що й інтерв'юер також, застосовуючи антитезу у формулюванні власних реплік, здійснює продуманий вплив на реципієнта, реалізуючи мету власну або медіаресурсу, який представляє. Також спостерігаємо, що, структуруючи перебіг розмови за допомогою антитез, комуніканти спонукають одне одного до розгорнутих пояснень, уточнень, спростувань одних тез за допомогою інших, більш аргументованих, переконливих, надаючи більш вичерпну інформацію для потенційних реципієнтів. Проте, в окремих випадках антитеза стає засобом уникнення прямої відповіді, ухилянням від надання не бажаної для комуніканта інформації, її приховування. Це лише стверджує нас у наявності реального потужного маніпулятивного потенціалу антитези в медійному тексті.

Висновки. Здійснено аналіз є першим етапом комплексного дослідження функціонального потенціалу антитези в архітектоніці медійного тексту. На цьому етапі можемо зробити такі висновки:

– антитеза в архітектоніці інтерв'ю є активно застосовуваним, продуктивним складником із виразним потенціалом впливу на реципієнта;

– визначені моделі архітектоніки аналізованих медійних текстів є ефективні, проте наявний потенціал їх модифікації та варіативності, що засвідчує динаміку розвитку медійної комунікації;

– основу зіставно-протиставних антитетичних смислових центрів формують традиційні бінарні опозиції, що вкорінені в свідомості реципієнтів і не потребують додаткового декодування, а тому дієві, адже сучасний реципієнт прагне здобувати максимум інформації, не витрачаючи додаткових інтелектуальних зусиль і чимало часу;

– антитеза є засобом формування реплік обох комунікантів інтерв'ю, утворюючи зокрема й парадоксальні комунікативні діалогічні єдності, що мають виразний маніпулятивний потенціал.

Подальші етапи дослідження цієї проблематики мають розкрити специфіку медіалінгвістичного статусу антитези як архітектонічного засобу в інтерв'ю залежно від жанрових різновидів і тематики, а також у медійних текстах інших жанрів.

Література:

1. Почепцов Г.Г. Пропаганда 2, 0. Харьков : Фолио, 2018. 796 с.
2. Науменко Т.В. Коммуникативные процессы в глобальном экономическом пространстве. URL: <http://credo-new.ru/archives/415> (дата звернення: 12.06.2019).
3. Медіалінгвістика: словник понять і термінів / Л.І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов / за ред. Л.І. Шевченко. 2-е вид., випр. і доп. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2014. 326 с.
4. Словник української мови : в 11 томах. Т. 8. 1977. С. 510. URL: <http://sum.in.ua/s/replika> (дата звернення: 15.06.2019).
5. Лукина М.М. Технология интервью. Москва : Аспект Пресс, 2003. URL: <http://evartist.narod.ru/text5/36.htm> (дата звернення: 10.11.2013).
6. Трегуб Г. Джек Томас: «Книжки мають відображати суспільства, культури та країни, у яких і для яких вони написані». URL: <https://tyzhden.ua/Culture/230732> (дата звернення: 14.06.2019).
7. Шуман Ю. Німецький історик: «Сьогоднішня Росія – взагалі не імперія». URL: <https://www.dw.com/uk/німецький-історик-сьогоднішня-росія-взагалі-не-імперія/a-49136328> (дата звернення: 14.06.2019).

8. Марусенко П. Олександр Суліпа, головний тренер чоловічої збірної України з шахів: «Шахи молодшають, але грати в них можна до ста років». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-sports/2692548-oleksandr-sulipa-golovnij-trener-colovicoi-zbirnoi-ukraini-z-sahiv.html> (дата звернення: 12.06.2019).
9. Лашенко О. Що це за медреформа, коли найбільш чітко не вирішено – Комаровський про Супрун. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/29987170.html> (дата звернення: 10.05.2019).
10. Константинова К. Роман Бровко: «Суд над Стусом нагадує євангельські події». URL: https://dt.ua/interview/roman-brovko-sud-nad-stusom-nagaduye-yevangelski-podiyi-314530_.html (дата звернення: 12.06.2019).
11. Ремовська О. Євросоюз є доволі одноставним щодо продовження санкцій проти Росії, – Ярабик. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/yevrosoyuz-sanktsiyi-proti-rosiyi/29648447.html> (дата звернення: 10.06.2019).

Shulinova L. Mediastylistic resource of antithesis in architectonics of the modern Ukrainian interview (article 1)

Summary. The author investigates the mediastylistic potential of antithesis in the architectonics of the modern Ukrainian interview through identifying the appropriate models of its application and the effectiveness of the impact on the recipient.

The antithesis in the media text of the interview genre is considered as a statement (and not just a separate replica, because antithesis is possible within a single replica as well), that contains opposition or comparison by means of combination of their notations and characteristics, mostly expressively evaluable, in one micro or macro context to achieve certain purpose.

Analysis of 15 interviews on electronic periodicals and media resources “Dzerkalo Tyzhnya”, “Radio Svoboda”, “Ukrainian Week”, “Ukrinform”, “DW” (“Deutsche Welle”), for the representativeness of selected subjects and genre varieties, has shown active use of antithesis for the construction of the architectonics of media texts.

The following productive models of antithetical communicative components have been certified: replica of the interviewer – replica of the interviewee; replica of the interviewee – the next replica of the interviewer; replica of the interviewer – replica of the interviewee – the next replica of the interviewer; replica of the interviewee, based on antithesis; introductory replica of the interviewer (lead), based on antithesis.

It has been determined that the bases of antitheses are usually semantic binary oppositions “good” – “bad”, “true” – “lie”, “right” – “wrong”, “good” – “evil”, “his” – “foreign”, “I” – “we” – “they” etc. And the purpose of their application in the interview – the influence on the collective and individual consciousness of the recipients through direct person-oriented communication in order to give the information, necessary for communicant, in the correct interpretation from his point of view.

The prospect of further research is the disclosure of the specificity of the mediallynguistic status of antithesis as an architectonic tool in the interview, depending on genre varieties and subjects, as well as in media texts of other genres.

Key words: antithesis, architectonics, influence, interview, media text, function.